

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ЯК АСПЕКТ ІНФОРМАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ І ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

О. В. Скопец

*Донбаська національна академія будівництва і архітектури,
вул. Державіна, 2, м. Макіївка, Донецька область, Україна, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Отримана 31 січня 2012, прийнята 24 лютого 2012.

Анотація. У статті досліджено проблеми інформування членів громади щодо діяльності органів місцевого самоврядування і запропоновано шляхи використання електронного урядування. У статті розглянуті механізми і інфраструктура, що складають систему взаємодії органів місцевого самоврядування і членів територіальної громади. Описані шляхи інформування членів територіальної громади і канали, по яких здійснюється зворотний зв'язок. Запропоновано впровадження електронного урядування в діяльність органів місцевого самоврядування і розглянуто державні послуги, що можуть бути надані електронним урядуванням на місцевому рівні. Проаналізовано готовність членів територіальної громади до використання послуг, що надає електронне урядування. Виявлені компоненти готовності членів територіальної громади до використання послуг, що надає електронне урядування, і запропоновані шляхи зменшення негативного впливу цих компонентів.

Ключові слова: члени територіальної громади, інформаційний механізм взаємодії, електронне урядування.

ЭЛЕКТРОННОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО КАК АСПЕКТ ИНФОРМАЦИОННОГО МЕХАНИЗМА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ И ЧЛЕНОВ ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ

Е. В. Скопец

*Донбасская национальная академия строительства и архитектуры,
ул. Державина, 2, г. Макеевка, Донецкая область, Украина, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Получена 31 января 2012, принята 24 февраля 2012.

Аннотация. В статье исследованы проблемы информирования членов громады о деятельности органов местного самоуправления и предложены пути использования электронного правительства. В статье рассмотрены механизмы и инфраструктура, составляющие систему взаимодействия органов местного самоуправления и членов территориальной громады. Описаны пути информирования членов территориальной громады и каналы, по которым осуществляется обратная связь. Предложено внедрение электронного правительства в деятельность органов местного самоуправления и рассмотрены государственные услуги, которые могут быть предоставлены электронным правительством на местном уровне. Проанализирована готовность членов территориальной громады к использованию услуг, предоставляемых электронным правительством. Вывявлены компоненты готовности членов территориальной громады к использованию услуг, предоставляемых электронным правительством, и предложены пути уменьшения негативного влияния этих компонентов.

Ключевые слова: члены территориальной громады, информационный механизм взаимодействия, электронное правительство.

E-GOVERNANCE AS AN ASPECT OF THE INFORMATION MECHANISM OF INTERACTION BETWEEN LOCAL GOVERNMENT AND TERRITORIAL COMMUNITY MEMBERS

Olena Skopets

*Donbass National Academy of Civil Engineering and Architecture,
2, Derzhavina Str., Makiivka, Donetsk region, Ukraine, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Received 31 January 2012, accepted 24 February 2012.

Abstract. This article is dealing with the problems of information members of a community about institutions of local government and some ways how to improve e-governance. The article consist mechanisms and an infrastructure that system of interaction between local government and members of territorial community includes. The ways to inform members of territorial community and feedback channels are described in the article. There are propositions about e-governance improving to local government's work and review of government services that can be provided by e-governance at local level in the article. The readiness of members of territorial community to using services that provides by e-governance has been analyzed in the article. The components of member's of territorial community readiness was discovered in the article and the ways to decrease negative influence of these components was proposed.

Keywords: members of territorial community; the information mechanism; E-governance.

Постановка проблеми

Згідно з Національною програмою інформатизації та Концепцією розвитку електронного урядування в Україні розроблено та впроваджено ряд заходів щодо розвитку інформаційного суспільства. Програма «Електронна Україна», яка з'явилась як логічне продовження програми «Електронна Європа», затвердженої Єврокомісією, стала одним з чинників поліпшення взаємин з Євросоюзом і його офіційними структурами. Але наразі існують чинники, які стримують розвиток електронного урядування в Україні, зокрема на місцевому рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

В Україні ведеться активне обговорення шляхів впровадження електронного урядування, визначено сутність поняття електронне урядування, принципи роботи електронного уряду та засади, на яких його необхідно створювати на державному рівні [3, 4, 5]. У роботі [6] розглянуто передумови розвитку електронного урядування в Україні та наведено модель державного управління в умовах інформаційного суспільства. Слід відмітити, що більшість авторів розглянутих публікацій звертає, насамперед,

увагу на технічну та нормативну частини впровадження електронного урядування, а саме створення розгалуженої структури державної інформаційної мережі, та розробку уніфікованих стандартів електронного документообігу в органах державної влади. Також цікавими є пропозиції щодо внесення коректив до Законів України щодо автоматизованого документообігу, цифрового підпису тощо. Поза увагою дослідників залишилися питання як інформаційної наповненості сторінок веб-сайтів саме органів місцевого самоврядування, так і мотиваційні засади залучення членів територіальної громади до взаємодії з органом місцевого самоврядування. Опосередковано згадується впровадження електронного урядування на місцевому рівні як частина загальнонаціональної системи електронного урядування, але не приділяється достатньо уваги шляхам, якими це повинно відбуватися.

Формування цілей статті

Основною метою статті є розробка шляхів впровадження електронного урядування саме на місцевому рівні як аспекту інформаційного механізму взаємодії органів місцевого самовря-

дування і членів територіальної громади та формулювання мотиваційних засад залучення членів територіальної громади до взаємодії з органом місцевого самоврядування шляхом використання новітніх інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження

Систему взаємодії органів місцевого самоврядування і членів територіальної громади складають механізми взаємодії та інфраструктура взаємодії. Під механізмами взаємодії розуміються конкретні форми, комунікаційні зв'язки, які впливають певним чином на процеси прийняття управлінських рішень в територіальній громаді (рис.).

Одним з найбільш впливових є інформаційний механізм взаємодії органів місцевого самоврядування і членів територіальної громади. Процес взаємодії членів громади і органів місцевого самоврядування пов'язаний, в першу чергу, з обміном інформацією. Будь-який аспект цієї взаємодії як потребує різномірної

інформації, так і стає її джерелом. Інформування населення про перспективну, поточну діяльність органів місцевого самоврядування та результати такої діяльності може здійснюватися шляхом:

- 1) оприлюднення у місцевих засобах масової інформації проектів рішень органів місцевого самоврядування, проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку територіальної громади;
- 2) складання та видання збірників місцевих нормативно-правових актів та їх розповсюдження (у тому числі через бібліотеки);
- 3) проведення прес-конференцій та брифінгів;
- 4) висвітлення діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування в засобах масової інформації;
- 5) розміщення інформаційних стендів у місцях найбільшого скупчення громадян (зупинки, центральні площі, ринки тощо);
- 6) звернень до жителів територіальної громади;
- 7) гарячих телефонних ліній та прямих телефонних ліній за участю посадових осіб місцевого

Рисунок. Система взаємодії органів місцевого самоврядування і членів територіальної громади.

- самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності;
- 8) розміщення відповідної інформації на офіційних сторінках органів місцевого самоврядування в мережі Інтернет;
  - 9) звітування органів та посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів рад перед жителями територіальної громади;
  - 10) інших не заборонених законодавством України способів інформування населення про перспективну, поточну діяльність органів місцевого самоврядування та результати такої діяльності.

Для здійснення зворотного зв'язку органи місцевого самоврядування повинні використовувати такі основні види комунікативних каналів:

- безпосереднє спілкування – особисті контакти між громадянами (об'єднаннями громадян), з одного боку, і посадовими особами – з іншого;
- спілкування за допомогою засобів зв'язку (телефон, різноманітні форми особистого листування);
- опосередковане спілкування через отримання результатів опитування (преса, комп'ютерні мережі тощо).

Реалізацію обох напрямків використання інформаційного механізму взаємодії органів місцевого самоврядування і членів територіальної громади підтримує концепція електронного урядування.

Концепція розвитку електронного урядування в Україні [2] визначає електронне урядування як форму «організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян». Одним з елементів електронного урядування виступає електронний уряд – «спосіб організації державної влади за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі, що забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування з ними громадян, юридичних осіб, неурядових організацій» [3].

Серед стратегічних завдань розвитку електронного урядування можна виділити такі, як:

- забезпечення прав громадян на доступ до всіх видів відкритої державної інформації, що має індивідуальну та суспільну значимість;
- залучення громадян до участі у державних справах;
- вдосконалення технології державного управління;
- подолання інформаційної нерівності;
- організація надання послуг юридичним та фізичним особам в інтегрованому вигляді дистанційно – через Інтернет та інші засоби;
- перебудова відносин з громадянами;
- надання громадянам можливості навчатися протягом всього життя;
- сприяння розвитку економіки;
- системоутворювальне законодавче забезпечення [4].

Як видно з зазначених стратегічних завдань, метою впровадження електронного урядування в Україні є досягнення європейських стандартів якості електронних адміністративних послуг, відкритості та прозорості влади для громадян, представників бізнесу та громадських організацій, що передбачає:

- підвищення якості та доступності державних послуг для громадян, спрощення процедур та скорочення адміністративних витрат;
- підвищення якості адміністративних та управлінських процесів, забезпечення контролю за результативністю діяльності органів виконавчої влади з одночасним забезпеченням належного рівня інформаційної безпеки;
- забезпечення відкритості інформації про діяльність органів виконавчої влади, розширення доступу до неї та надання можливості безпосередньої участі громадян та інститутів громадянського суспільства у процесах підготовки та експертизи проектів рішень, які приймаються на всіх рівнях державного управління [5].

Розглянемо докладніше державні послуги, про які, наразі, йдеться:

- видача дозволів (на займання окремими видами підприємницької діяльності; на про-

ведення мітингів, демонстрацій; на розміщення реклами та ін.), у тому числі акредитація, атестація, сертифікація;

- реєстрація (прав власності, актів громадянського стану, суб'єктів підприємницької діяльності, об'єднань громадян тощо);
- легалізація документів (консульська легалізація), нострифікація (визнання дипломів, виданих в інших країнах) та верифікація (встановлення достовірності сертифікатів про походження товарів);
- визнання певного статусу, прав особи (призначення пенсій, субсидій).

За рівнем адміністративних повноважень ці послуги можуть бути:

- централізованого регулювання (закони, акти Президента України, Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади);
- локального регулювання (акти органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади);
- «змішаного» регулювання.

Також за змістом послуги можна умовно поділити на індивідуальні, що надаються за конкретним запитом споживача або інших органів влади, які реалізуються і здійснюються в рамках взаємодії з іншим органом влади (довідки, дозволи, ліцензії і т. п.), та комплексні, що складаються з сукупності індивідуальних послуг (у контексті ідей і загальної тенденції надання державних послуг за принципом «одного (єдиного) вікна») [7].

Отже, від впровадження електронного урядування в першу чергу «виграють» ті споживачі державних послуг, які претендують на послуги видачі дозволів та реєстрації; «змішаного» рівня регулювання адміністративних повноважень та ті, що потребують комплексної за змістом послуги. За умови електронного урядування користувач має можливість звертатися до одного державного «базового» органу влади для отримання послуги від усіх «пов'язаних» з «базовим» органів влади.

Це стає можливим за умови об'єднання за допомогою інтернет-технологій усіх міністерств і відомств у єдиний комплекс із вищим ступенем інтегрування внутрішніх процесів (документообіг) і єдиним інтерфейсом (вікном взаємодії) із громадянином (користувачем).

Таким чином, громадянин одержить можливість спілкуватися не з п'ятьма – сімома відомствами по черзі, а з єдиним електронним посередником, що їх усіх репрезентує одночасно. Крім цього, звертання чи запит громадянина автоматично надсилається у відповідні інстанції й у більшості випадків відповідь (юридична консультація, квитанція про оплату послуг, бюлетень для голосування, довідка, податкова декларація) приходить негайно [5].

Не можна не відзначити і великий економічний ефект від створення «електронного уряду». Досвід розвинутих країн показує, що електронна взаємодія громадян з органами влади може коштувати удвічі дешевше, ніж те, що здійснюється за допомогою реального офісу [7].

На даному етапі в Україні завершено підготовчий етап з впровадження в органах виконавчої влади електронного документообігу на базі електронного цифрового підпису, а саме: розроблено комплекс єдиних форматів та протоколів електронного документообігу та електронного цифрового підпису, формування яких відбувалось за широкою участю представників бізнесу, науковців та спеціалістів державних органів; офіційно визначено порядок електронного обміну службовими документами, що є передумовою для інтеграції різнорідних інформаційних систем, забезпечити їх сумісність та ефективну взаємодію. Уже розроблено законопроекти про електронний документообіг, електронний цифровий підпис, обговорюються пропозиції щодо правил ліцензування діяльності провайдерів, а також правил підключення органів державної влади до Мережі. Але й дотепер відсутня можливість надання інтегрованих державних послуг, у тому числі, адміністративних послуг електронними засобами через відомчий підхід до створення електронних інформаційних ресурсів, значне дублювання інформації, відсутність єдиних стандартів та несумісність ресурсів, складність доступу тощо.

Низька якість офіційних сайтів, їх інформаційна бідність, малокорисність не стимулюють користувачів Інтернету відвідувати їх. Відсутність правових гарантій одержання громадянами відповідей на їхні запити до державних органів, встановлених термінів надання таких відповідей також не сприяють позитивній мотивації членів територіальної громади до

електронної співпраці. Як показує досвід західних країн, найбільший інтерес для населення становлять електронні сторінки не центральних, а місцевих органів влади. Соціологічні дані свідчать, що 55 % громадян необхідна інформація місцевого рівня, 20 % звертань можна вирішити на рівні району чи області і тільки 25 % питань стосуються діяльності міністерств і відомств [7]. Більшість тих, хто звертається, прагне покласти на особистий прийом міського голови незалежно від рівня питання і наявності іншого кваліфікованого фахівця, до рівня компетенції якого відноситься питання, з яким звертається зацікавлена особа.

Одночасно з цим основними завданнями залучення населення до здійснення місцевого самоврядування є:

- створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції та Законів України;
- задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;
- виявлення та мобілізація місцевих ресурсів та забезпечення участі населення у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної територіальної громади, інших соціальних програм;
- забезпечення належного інформування громадян про діяльність органів місцевого самоврядування;
- забезпечення зворотного зв'язку та діалогу між жителями та органами місцевого самоврядування;
- сприяння та заохочення активності жителів, підприємств, установ і організацій усіх форм власності територіальної громади щодо місцевої нормотворчості та місцевого соціально-економічного і культурного розвитку;
- створення механізмів прозорого та відповідального урядування органів місцевого самоврядування;
- підвищення довіри населення до органів та посадових осіб місцевого самоврядування та зниження соціального напруження у громаді;
- формування у громадян відчуття співучасті у прийнятті рішень та вирішенні питань місцевого значення.

Загалом, дослідники відзначають, що українська спільнота не в повній мірі готова до впровадження електронного урядування. В українському Інтернеті структура мережних систем зовсім не відповідає структурі суспільства. Особливості її такі: а) мінімальна присутність у Мережі держави; б) високий ступінь маргіналізації Мережі; в) більшість аудиторії – молодь; г) сприйняття Інтернету як царини дій без правил регулювання й дотримання етики; д) панування «рухливого суспільного договору» як основи відносин [6].

Готовність людини до діяльності в умовах інформаційного суспільства складається з наступних компонентів:

- мотиваційний компонент – мотиви, які спонукають до діяльності в системі інформаційного суспільства; полягає передусім у прагненні до саморозвитку та самоактуалізації;
- когнітивний компонент – сформованість умінь, необхідних для виконання функцій в інформаційному суспільстві; полягає у формуванні компетентності, тобто здатності пристосовуватися до нових технологій (здійснювати рецепцію і трансфер технологій) за рахунок рівня освіти;
- емоційно-вольовий компонент – відчуття, пов'язані з виконанням роботи та реалізацією рішень, які приймає індивід; полягає у відчуттях, пов'язаних з діяльністю та прийняттям рішень у сфері інформаційного суспільства [5].

Західні країни мають розвинений досвід у проєктах створення «електронного уряду». З їх досвіду зрозуміло, що для успіху потрібна наявність трьох основних компонентів:

- 1) забезпечення доступу до нових технологій якомога більшої кількості населення шляхом зменшення вартості доступу до мережі Інтернет, через процес організації вивчення нових технологій, створення Інтернет-кіосків;
- 2) створення розгалуженої телекомунікаційної інфраструктури, що сприятиме активному розвитку різних сфер суспільного життя;
- 3) прийняття відповідного законодавства, де чітко визначені права та обов'язки людини в інформаційному суспільстві, а також закріплена базова термінологія [7].

Важливим аспектом електронного уряду є розкриття інформації про діяльність органів влади, що сприяє зростанню рівня суспільної довіри, без якої неможлива ефективна діяльність держави. Можливість постійного зворотного зв'язку завдяки Інтернету дасть можливість громадянам не тільки одержувати достовірну інформацію про діяльність уряду, а й надавати інформацію. Таким чином, формування і розвиток електронного уряду має на увазі підвищення ефективності звичайного уряду. Зміст системи електронного уряду повинен полягати в тому, щоб обновлювана і перевірена інформація органів влади була доступна всім громадянам [7].

Але такий спосіб інформування громадськості доступний не кожному. В Україні, як і в багатьох інших країнах світу, має місце новий вид соціального розшарування – цифровий розподіл. Переважна більшість людей не знає або ж не хоче знати про можливості життєдіяльності у інформаційному типі суспільного устрою. Чинники, що впливають на рівень цифрового розподілу, в основній масі, ті ж самі, що провокують інші види нерівності. Але існують специфічні чинники, що властиві тільки цифровому розподілу. До них відносять наявність у державі розвиненої сучасної телекомунікаційної мережі, системи освіти, орієнтованої на комп'ютерні технології, наявність відповідної атмосфери, що сприяє затребуваності інформаційних технологій у суспільстві, і т. ін. [6].

Для зменшення негативного впливу перелічених чинників необхідно підвищувати рівень інформаційної свідомості громадян; створювати пункти публічного доступу (наприклад, на базі існуючих інтернет-клубів за умови заохочення власників до надання таких послуг безкоштовно, бібліотек, шкіл). Для створення надійного підґрунтя для впровадження електронного урядування необхідно також з'ясувати рівень обізнаності суспільства та самих урядовців з проблемами електронного урядування. З'ясувати, які типи його послуг і способів взаємодії відомі окремим соціальним групам. Виміряти інтенсивність взаємодії окремих соціальних груп з державою. Сформувати соціально-демографічний та економічний портрет найактивніших споживачів послуг електронного уряду. Більшість користувачів самі мало уявляють, що їм може знадобитися

на урядовому сайті, яким він має бути, аби з ним було зручно працювати. В українських користувачів мережі поки що не сформувалось жодних пріоритетів стосовно можливості взаємодії з урядом в Інтернеті. Отже, громадяни не знають, чого вимагати, урядові служби не уявляють, що пропонувати.

Досі не розпочато роботу над формуванням соціальної і психологічної мотивації громадян, підстав, спираючись на які громадянин вирішуватиме, потрібне йому електронне урядування чи ні, що саме йому потрібно, наскільки це важливо особисто для нього, які це матиме наслідки тощо.

Ці перспективи будуть реалізовані, якщо держава зможе забезпечити попит населення на офіційні електронні послуги. Себто, електронні ресурси державних установ відповідатимуть потребам не просто «населення», але цілком конкретних груп громадян. Розподіл громадян за групами можна провести з використанням наступних критеріїв електронної готовності:

- 1) гендерний критерій;
- 2) віковий критерій (люди похилого віку не готові через необхідність зміни ментальності, молодь сприймає комунікаційні послуги скоріше як імперію розваг);
- 3) ресурсний критерій (готовність людей розумової та фізичної праці);
- 4) географічний критерій;
- 5) соціально-економічний критерій.

Висновки

Інформування населення про діяльність органів місцевого самоврядування за допомогою інструментів електронного урядування сприятиме створенню ефективного «зворотного зв'язку» з громадськістю, формуванню у громадян відчуття співучасті в прийнятті рішень та вирішенні питань місцевого значення, а також побудові демократичного інформаційного суспільства. Одним із напрямків впровадження електронного урядування на місцевому рівні є створення на базі сайту міської ради інтернет-порталу, який дозволив би задати питання безпосередньо на сторінці сайту та надалі відслідковувати стан вирішення цього питання і отримати остаточну відповідь за умови, що для відповіді не знадобляться додаткові документи чи особиста

присутність запитувача. Електронне урядування як ініціатива повинне бути направлене на поліпшення життя пересічних членів територіальної

громади, для чого необхідно створити систему дослідження їх інтересів та потреб, у тому числі з використанням сучасних технологій.

Література

1. Про Національну програму інформатизації [Текст] : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Офіційний вісник України. – 1998. – № 10. – С. 5.
2. Концепція розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс] : Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. N 2250-р // Законодавство України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/Laws/main.cgi?nreg=2250-2010-%FO>.
3. Клименко, І. В. Технології електронного урядування [Текст] : Навчальний посібник / І. В. Клименко, К. О. Линьов. – Київ : Вид-во ДУС, 2006. – 225 с.
4. Дубов, Д. В. Основи електронного урядування [Текст] : Навчальний посібник / Д. В. Дубов, С. В. Дубова. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 176 с.
5. Доступ до інформації та електронне урядування [Текст] / автори-упорядники М. С. Демкова, М. В. Фігель. – К. : Факт, 2004. – 336 с.
6. Мицишин В. І. Аналіз особливостей побудови систем електронного урядування в Україні [Текст] / В. І. Мицишин, П. І. Жежнич // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» : [збірник наукових праць] / відповідальний редактор В. В. Пасічник. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2011. – № 699 : Інформаційні системи та мережі. – С. 164–175.
7. Лопушинський, І. Електронна демократія та електронне урядування: досвід США для України [Електронний ресурс] / І. Лопушинський // Публічне управління: теорія та практика. – 2011. – № 2(6). – С. 60-68. – Режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-2/doc/2/03.pdf>.
8. Громадськість та місцева влада Донеччини – ефективні механізми взаємодії [Текст] / за кол. ред. авт.: С. Ткаченко, В. Присяжнюк, О. Єрміна, А. Доля, О. Ключев. – Донецьк : [б. в.], 2011. – 68 с.
9. Азарова, Т. В. Інформаційне забезпечення процесу рішення соціальних проблем на місцевому рівні [Текст] / Т. В. Азарова, Л. К. Абрамов. – Кіровоград : ІСКМ, 2003. – 116 с.
10. E-Government Survey. Leveraging e-government at a time of financial and economic crisis (2010 ST/ESA/PAD/SER.E/131). New York: UN Publishing Section, 2010. 126 p. ISBN: 978-92-1-123183-0.

References

1. Law of Ukraine No. 74/98-BP dated back to February, 2, 1998 “National informatization program”. In: *Official Bulletin of Ukraine*, 1998, No. 10, p. 5. (in Ukrainian)
2. Concept of development of electronic governing in Ukraine. Accessed at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/Laws/main.cgi?nreg=2250-2010-%FO>. (in Ukrainian)
3. Klymenko, I. V.; Lynov, K. O. Technologies of electronic governing. Textbook. Kyiv: Publication DUS, 2006. 225 p. (in Ukrainian)
4. Dubov, D. V.; Dubova, S. V. Basics of electronic governing. Textbook. Kyiv: Center of educational literature, 2006. 176 p. (in Ukrainian)
5. Authors editors: Demkova, M. S.; Figel, M. V. Access to information and electronic governing. Kyiv: Fakt, 2004. 336 p. (in Ukrainian)
6. Myshchysyn, V. I.; Zhezhnych, P. I. Analysis of structure peculiarities of electronic governing system in Ukraine. In: *Proc. “Bulletin of National University “Lvivska Polytechnika”*. Lviv: Publication of National University “Lvivska Polytechnika”, 2011, No. 699: Information systems and networks, p. 164–175. (in Ukrainian)
7. Lopushynskii, I. Electronic democracy and electronic governing: the USA experience for Ukraine. In: *Public governing: theory and practice*, 2011, No. 2(6), p. 60–68. Accessed at: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-2/doc/2/03.pdf>. (in Ukrainian)
8. Tkachenko, S.; Prysiazniuk, V.; Eromina, O.; Dolia, A.; Kliuzhev, O. The public and local authorities of Donetchyna are efficient mechanisms of interaction. Donetsk, 2011. 68 p. (in Ukrainian)
9. Azarova, T. V. Information support of the process of social problems spreading at the local level. Kirovograd: ISKM, 2003. 116 p. (in Ukrainian)
10. E-Government Survey. Leveraging e-government at a time of financial and economic crisis (2010 ST/ESA/PAD/SER.E/131). New York: UN Publishing Section, 2010. 126 p. ISBN: 978-92-1-123183-0.

ESA/PAD/SER.E/131) [Текст] / United Nations
Department of Economic and Social Affairs. – New
York : UN Publishing Section, 2010. – 126 p. –
ISBN: 978-92-1-123183-0.

Скопец Олена Валентинівна – асистент кафедри менеджменту організацій Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Наукові інтереси: місцеве самоврядування, електронне урядування.

Скопец Елена Валентиновна – ассистент кафедры менеджмента организаций Донбасской национальной академии строительства и архитектуры. Научные интересы: местное самоуправление, электронное правительство.

Olena Skopets – a teaching fellow of the Organization Management Department of the Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture. Research interests: local self-governance, e-governance.